

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1626

Aristoteles. Capvt XXIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68724](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68724)

Βωμόν Ἀριστοτέλης Ἰδρύσατο ἢ Πλάτωνος,
Ἄνδρος ὃν οὐτ' ἀγίεν τοῖσι χροκοῦσι θεῖσι.

Hæc de Platonis elogio obiter dicta sunt: Qui plura voluerit, veterum testimonia in eius laudes, magna vbertate diffusa videat. Hunc M. Tullius, Plutarchus, Galeus, Proclus, Longinus, Demetrius, & omnes quotquot sunt Ethnicorum auctorum principes, plena laudant manu: Diui ipsi, Augustinus, Hieronymus, Iustinus, Bassilius, Gregorius, Clemens, Theodoretus, honorificè appellant. Omnis denique Græca, & Latina vetustas, Philosophorum Coriphæum Homerum, Oceanum, sapientissimum, optimum, vtilissimū, sanctissimum, augustissimum nominat; ad summum *μωσῆν ἀρκεζοντα*, diuinum Philosophum, Philosophorum Deum. Ego certè eius eloquentiam tutius laudarem, quam philosophiam: illam, vt plurimum, nemo sapiens reprehendit; hæc, vt apud omnes constat non secus, ac Aegyptus homèica, & multa bona habet, & mala non pauca.

Aristoteles.

CAPVT XXIII.

Ingrati postuletur eloquentia, si de Aristotele tacuerit, a quo & multa præsidia stabilitatis accepit, & ornamenta dignitatis. Hic vir singularis, & propè diuino præditus ingenio, cum in disquirenda rerum omnium natura, mentis subtilitate cælum, terramque penetrasset, quiescere non potuit. Stimulabatur quippe in dies Mocratis fama, quem in ludo oratorio summa gloria circumfluentem, ferre non poterat, eius nomini perinde, ac stylo perinfectus. Itaque ad eloquentiam serio animum appulit, & dicendi rationem, cum differendi, philosophandi que subtilitate coniunxit. In eo, quid præstiterit, Rhetorica libri felicis ingenij monumenta declarant, & plene eius laudibus velificatur M. Tull. dum *flumen aureum orationis* effluentem inducit. Et certe in ethicis, politicis, œconomis, auream habet sapientiae opulentiam, manans vbi que leniter sine scilicet, quinquam ad istas dicendi, quæ sunt in Demosthene faces, aut Platonis amplitudinem non assurgit, cum sibi aliud dicendi genus assumpserit. Fuit inter ætatis suæ philosophos, elegantissimus, vt qui tonitri operam daret, digitosque incantibus annulis ornaret: quod videtur norassi Comicus Aristophanes, qui sui

Eius character maximè proprius est, elocutionis dexteritas, perspicuitas, & mixta cum multiplici eruditione iuauitas. Inuenitur in eius orationibus, & in Demosthene faces, aut Platonis amplitudinem non assurgit, cum sibi aliud dicendi genus assumpserit. Fuit inter ætatis suæ philosophos, elegantissimus, vt qui tonitri operam daret, digitosque incantibus annulis ornaret: quod videtur norassi Comicus Aristophanes, qui sui

temporis Sophistas *σφαγιδονχοκαρχομακτας* appellat. Ex ijs delicijs in vefanos amores prolapsus, solum vertere, & præ vlcerata mentis dolore, secat. is, venenum bibere coactus, mortuus est, ne moretur. Contra tamen sentire videtur D. Nazianz. qui Euriipi vndis absorptum se iubit orat. i. in Iulianum. Nunc decem Rhetores videamus, qui secundum temporum ordinem ira enumerantur. Antiphon, Andocides, Lyfias, Isocrates, Ifæus, Aeschines, Lycurgus, Demosthenes, Hyperides, Dinarchus.

Antiphon.

CAPVT XXIV.

Antiphon Orator Gorgia Leontini temporibus floruit, decem qui numerantur Oratorum antiquissimus. Tanta porro facundia creditur extitisse, vt vulgò Nestor vocaretur, & illam quidem eloquentiæ suauitatem ad leniendas vitæ acerbitates contulit: Nam *τέχνην ἀλυσιας*, artem medicandi doloris animi excogitauit, & Corinthi in foro constructis adibus, inscripsit in vestibulo, *ἰαδολογίης*, & *μαστία medicum esse*; eos, qui animi ægritudine laborarent, ad se palam inuitans: Hippocratem quoque medicorum principem, non est veritus scripta inuictiua lacerare, suam artem iactantius exquisitis omnium medicorum inuentis anteponeus. Verum, cum ea res parum succederet, ad forum se contulit, in quo non sine gloria vixit. Plutarchi de eo tale iudicium est: *ἔστι ἢ ἐν τοῖς λόγοις κρηβίς, & πιδανός, & δεινός περὶ τὴν εὐρεσίαν, & ἐοτὶς & πόρος τεχνικός, & ὅτι χειρῶν δὲ ἀδύλας, & ἐπὶ τοὺς νόμους, & τὰ πάθη τῶν ἀνθρώπων τοὺς λόγους τῶ εὐρεπῆς μάλης ασοχαζόμενος*. In dicendo accuratus est, & ad persuasionem efficax, in inuentionibus sagax, in rebus dubijs solers, occulte se insinuans, ad mores, & affectus orationem inflectens, decori obseruantissimus. Quæ à Plutarch. vt cætera, quàm præclare dicta sunt, id cuius parebit, qui vel primam eius orationem legerit, quæ Nouerca veneficæ, & in cineres mariti, quem noxio populo sustulerat iniuria, continet accusationem. Ceterum à triginta tyrannis occisus fertur, & sine honore sepulchri abiectus, si Lyfias, & Theopompo credimus; vt si alijs fidem habere placet, Dionysij iunioris iussu interfectus

Alius Antiphon dicitur in orationibus, & in rebus dubijs solers, occulte se insinuans, ad mores, & affectus orationem inflectens, decori obseruantissimus. Quæ à Plutarch. vt cætera, quàm præclare dicta sunt, id cuius parebit, qui vel primam eius orationem legerit, quæ Nouerca veneficæ, & in cineres mariti, quem noxio populo sustulerat iniuria, continet accusationem. Ceterum à triginta tyrannis occisus fertur, & sine honore sepulchri abiectus, si Lyfias, & Theopompo credimus; vt si alijs fidem habere placet, Dionysij iunioris iussu interfectus

Photius in Bibliot.